

Súd: Okresný súd Rimavská Sobota
Spisová značka: 14Csp/16/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6919201083
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Kvetková
ECLI: ECLI:SK:OSRS:2019:6919201083.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rimavská Sobota sudkyňou JUDr. Vierou Kvetkovou v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Bratislava, Pribinova 25, zastúpeného JUDr. Pavlom Pospěchom, advokátom so sídlom Senec, Lichnerova 23 proti žalovaným: 1/ Y. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XX a 2/ X. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom O., X. XXXX/XX, o zaplatenie sumy 482,25 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaným 1/ a 2/ sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.1 Žalobca sa žalobou doručenu na tunajší súd dňa 01.02.2019 domáhal voči žalovaným 1/ a 2/ zaplatenia sumy 482,25 eur spoločne so zmluvnou pokutou vo výške 0,04 % denne a úrokom z omeškania vo výške 0,4 % ročne zo sumy 482,25 eur od 07.04.2016 do zaplatenia tak, že tento úrok z omeškania a táto zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 1.500 eur a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne sumu 1.500 eur, len 5 % ročný úrok z omeškania zo sumy 482,25 eur do zaplatenia, náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 50,14 eur a trov konania, všetko spoločne a nerozdielne.

1.2 V žalobe uviedol, že dňa 25.07.2014 uzavrel so žalovaným (pozn. súdu: žalobca v prezentovaných častiach žaloby používa len termín "žalovaný" bez rozlíšenia na žalovaného 1/ a žalovaného 2/) Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol úver vo výške 1.500 eur a žalovaný sa zaviazal uhradiť žalobcovi úver a celkové náklady spojené s úverom v 36-tich mesačných splátkach vo výške po 53,25 eur. Žalobca poukázal na to, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním splátok úveru. Vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 17 o viac ako 3 mesiace, a to aj napriek predchádzajúcemu písomnému upozorneniu zo strany žalobcu na uplatnenie práva podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), došlo ku strate výhody splátok pre žalovaného dňa 07.04.2016, nakoľko oznámenie žalobcu o uplatnení tohto práva bolo žalovanému doručené dňa 22.03.2016 (po pripočítaní 15 dní v zmysle § 53 ods. 9 OZ žalobca dospel ku dňu 07.04.2016). V dôsledku straty výhody splátok bol žalovaný povinný zaplatiť žalobcovi všetky neuhradené splátky úveru, a keďže tak neurobil, bol od nasledujúceho dňa (08.04.2016) v omeškaní s úhradou celej zosplatennej sumy, ktorá vzhľadom na dovtedajšie úhrady žalovaného vo výške 1.434,75 eur predstavovala sumu 482,25 eur.

1.3 Nárok na zmluvnú pokutu si žalobca uplatnil v zmysle článku 8. odsek 8.1 úverovej zmluvy za omeškanie so splácaním jednotlivých splátok a následne aj celej zosplatennej sumy, pričom vznik tohto nároku stotožnil s dňom uplatnenia straty výhody splátok žalobcom.

1.4 Nárok na úrok z omeškania si žalobca uplatnil

- do dosiahnutia sumy 1.500 eur v súčte so zmluvnou pokutou len v čiastočnej výške 0,4 % ročne vzhľadom na ustanovenie § 3a ods. 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z.,
- od dosiahnutia sumy 1.500 eur už bez zmluvnej pokuty vo výške 5 % ročne vzhľadom na § 3 nar. vlády č. 87/1995 Z.z.,
- vznik tohto nároku taktiež stotožnil s dňom uplatnenia straty výhody splátok žalobcom.

1.5 Nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky vo výške 50,14 eur si žalobca uplatnil v dôsledku vyhotovenia Pokusu o zmier zo dňa 11.04.2016 právnym zástupcom žalobcu, pričom výška nároku zodpovedá odmene za jeden úkon právnej služby vrátane režijného paušálu a DPH.

1.6 Žalobca si predmetné nároky uplatnil aj voči žalovanému 2/ ako spoludlžníkovi (spoločne a nerozdielne so žalovaným 1/), ktorý priamo v úverovej zmluve v zmysle § 533 OZ pristúpil ku všetkým záväzkom žalovaného 1/ vyplývajúcim z úverovej zmluvy.

2. Žalovaní 1/ a 2/ sa ku žalobe nevyjadrili.

3.1 Súd listom zo dňa 27.05.2019 vyzval žalobcu, aby zväzil späťvzatie žaloby, nakoľko uplatnený nárok sa javí ako premlčaný podľa § 54a OZ, pričom na takéto premlčanie súd prihliada ex offo. Zároveň súd uviedol skutočnosti, na základe ktorých dospel k uvedenému predbežnému právnemu posúdeniu veci, a to

- zo strany žalobcu došlo ku uplatneniu sankcie straty výhody splátok (ku zosplatneniu úveru) vzhľadom na omeškanie žalovaného s úhradou splátky č. 17 o viac ako 3 mesiace aj napriek predchádzajúcemu písomnému upozorneniu žalobcu (ide tvrdenie žalobcu v žalobe),
- splátka č. 17 sa stala splatnou dňa 01.01.2016,
- podľa § 103 druhá veta OZ začína plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba od zročnosti tej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok (z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou tejto splátky); v predmetnej veci teda začala plynúť od 01.01.2016,
- žaloba bola na súd podaná 01.02.2019.

3.2 Žalobca reagoval na výzvu súdu písomným vyjadrením zo dňa 10.06.2019, v ktorom spochybnil premlčanie uplatneného nároku, nakoľko ku zosplatneniu úveru došlo dňa 07.04.2016 a žaloba bola na súd doručená dňa 01.02.2019, teda ešte počas plynutia premlčacej doby. Uviedol, že začiatok plynutia premlčacej doby je v tomto prípade potrebné vykladať v súvislosti s ustanovením § 53 ods. 9 OZ. Žalobca využil svoje právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie splátok úveru na základe výzvy na plnenie s upozornením na možnosť zosplatnenia úveru (označenej ako "Oznámenie o zosplatnení" zo dňa 15.03.2016, doručené žalovanému 1/ dňa 22.03.2016), pričom žalovaný 1/ bol v tom čase v omeškaní s úhradou najstaršej splátky č. 17 už 75 dní. Nakoľko od doručenia tejto výzvy uplynula 15-dňová lehota podľa § 53 ods. 9 OZ dňa 07.04.2016, vzniklo žalobcovi k tomuto dňu právo domáhať sa splnenia celej pohľadávky voči žalovanému, keďže došlo ku strate výhody splátok a nasledujúceho dňa 08.04.2016 vzniklo žalobcovi právo podať žalobu na súde. Podľa žalobcu až od uvedeného dňa začala plynúť premlčacia doba na uplatnenie žalovaného nároku pred súdom, preto "vznesená námietka premlčania neobstojí".

4.1 Následne súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v súlade s § 297 druhá veta písm. b) Civilného sporového poriadku.

4.2 Podľa § 297 druhá veta písm. b) Civilného sporového poriadku, Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

4.3 Súd má za to, že nie je otázkou zložitého právneho posúdenia, či je uplatnený nárok premlčaný alebo nie, pričom súd žalobcovi prezentoval svoj predbežný právny názor na premlčanie nároku podľa § 54a OZ a žalobca prezentoval svoju argumentáciu (proti tomuto názoru súdu), ktorá navyše je už súdu dostatočne známa z viacerých obdobných vecí žalobcu vedených na tunajšom súde. Žalobca až do vyhlásenia rozsudku neoznámil súdu zmenu svojho stanoviska ku predmetnému premlčaniu.

5. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so Zmluvou o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2014, oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi zo dňa 25.07.2014, Zmluvnými dojednaniami Zmluvy o revolvingovom úvere žalobcu, časťou výpisu z účtu žalobcu zo dňa 25.07.2014, oznámením o zosplatnení zo dňa 15.03.2016 vrátane kópie obálky z neprevzatej zásielky, históriou úhrad žalovaného 1/ a Pokusom o zmier pred začatím súdneho konania zo dňa 11.04.2016.

6.1 Súd má za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným 1/ Zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 25.07.2014 (ďalej len "úverová zmluva"), na základe ktorej sa zaviazal poskytnúť žalovanému 1/ úver vo výške 1.500 eur a žalovaný 1/ sa zaviazal uhradiť žalobcovi celkovú sumu vo výške 1.967 eur (úver + úrok + poplatok za poskytnutie úveru 50 eur), a to v 36 splátkach vo výške po 53,25 eur mesačne. V zmluve bola dojednaná aj ročná úroková sadzba vo výške 18,03 % a ročná percentuálna miera nákladov (RPMN) vo výške 20,91 %.

6.2 Úverovú zmluvu podpísal aj žalovaný 2/ ako spoludlžník, ktorý sa zaviazal uhradiť žalobcovi všetky záväzky žalovaného 1/ vyplývajúce z úverovej zmluvy popri žalovanom 1/, t.j. týmto úkonom pristúpil ku uvedenému záväzkom žalovaného 1/ podľa § 533 OZ.

6.3 Súd konštatuje, že predmetná úverová zmluva je spotrebiteľskou zmluvou podľa OZ a súčasne aj zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej iba ZSÚ).

7. Taktiež má súd za preukázané, že

- dňa 25.07.2014 bol na účet žalovaného 1/ poskytnutý úver vo výške 1.450 eur,
- žalovaný 1/ uhradil žalobcovi v období od 18.09.2014 do 18.12.2015 celkove sumu 1.434,75 eur.

V prvom rade sa súd ex offo zaoberal premlčaním uplatnenej pohľadávky žalobcu v zmysle § 54a OZ, pričom dospel k nasledovným skutkovým zisteniam a právnym záverom:

8.1 Premlčaním sa rozumie kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého nárok (jeho súdnu vymáhateľnosť) možno odvrátiť.

8.2 Účelom premlčania je najmä:

- stimulovať veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv,
- v súlade so zásadou právnej istoty účastníkov občianskoprávných vzťahov zabrániť neprimerane dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcich povinností,
- predchádzať prípadnej dôkaznej núdzi nielen na strane žalobcu, ale predovšetkým na strane žalovaného.

8.3 Podľa § 54a prvá veta OZ (v znení zákona č. 343/2018 Z.z., ktorým bolo do OZ zavedené ustanovenie § 54a) - premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté.

8.4 Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby v zmysle § 54a OZ ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktorý nemožno vymáhať proti vôli dlžníka. Ak veriteľ napriek tomu podá na súd žalobu, ktorej predmetom je takéto právo, tak v konaní súd nemôže veriteľovi premlčané právo priznať.

8.5 Právne účinky premlčania podľa § 54a OZ nastávajú, ak

- bola žaloba na súd podaná po nadobudnutí účinnosti zákona č. 343/2018 Z.z. dňa 05.12.2018, čo vyplýva z § 879v OZ (v znení uvedenej novely),
- v žalobe sa uplatňuje právo zo spotrebiteľskej zmluvy,
- uplynula premlčacia doba ako zákonom stanovený čas pre výkon subjektívneho práva veriteľa, ktorý v tomto čase neuplatnil svoje právo na súde.

9. Súd považuje za nesporné, že žalobca:

- v prejednávanej veci podal žalobu na súd až po účinnosti zákona č. 343/2018 Z.z.),
- predmetom žaloby je právo žalobcu zo spotrebiteľskej zmluvy.

10. Pokiaľ ide o uplynutie premlčacej doby, uvádza súd nasledovné:

10.1 Všeobecnú dĺžku premlčacej doby pre práva z občianskoprávných vzťahov ustanovuje zákon na tri roky. Vzhľadom na to, že premlčacia doba je určitý časový úsek, nestačí určiť len jej dĺžku a koniec, ale treba aj určiť, od ktorého okamihu začína plynúť, teda jej začiatok. Pre všeobecnú premlčaciu dobu platí, že začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo (nie, keď žalobca subjektívne mohol) vykonať po prvý raz.

10.2 Podľa § 100 ods. 1, prvá veta OZ - právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone uvedenej.

10.3 Podľa § 101 OZ - pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

10.4 Podľa § 103 OZ - ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

11.1 Listom zo dňa 15.03.2016, označeným ako "Oznámenie o zosplatnení", oznámil žalobca žalovanému 1/, že

- ku tomuto dňu je v omeškaní s úhradou splátok č. 17, 18 a 19, ktoré je povinný uhradiť v súvislosti s úverovou zmluvou, pričom suma omeškaných splátok je 268,60 eur,
- aktuálne omeškanie najstaršej splatnej splátky č. 17 je 74 dní,
- upozornil žalovaného 1/, že v prípade, ak sa dostane do omeškania s úhradou uvedených splátok o viac ako 3 mesiace a uplynie 15 dní od doručenia tohto oznámenia stanú sa splatnými všetky záväzky z úverovej zmluvy, ktoré sa majú stať splatnými až v budúcnosti.

11.2 Žalobca eviduje deň doručenia Oznámenia o zosplatnení žalovanému 1/ na 22.03.2016, pričom po pripočítaní 15-dňovej lehoty podľa § 53 ods. 9 OZ dospel žalobca ku dňu zosplatnenia úveru na 07.04.2019.

12.1 Zo žaloby vyplýva, že ku uplatneniu sankcie straty výhody splátok (zosplatneniu úveru) podľa § 565 v spojení s § 53 ods. 9 a OZ došlo zo strany žalobcu z dôvodu omeškania žalovaného 1/ s úhradou splátky č. 17 o viac ako 3 mesiace a následného uplynutia aj 15-dňovej lehoty podľa § 53 ods. 9 OZ.

12.2 Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12.3 Podľa § 565 prvá veta OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené.

13.1 Nakoľko z oznámenia o schválení úveru zo dňa 25.07.2014 vyplýva, že splátka úveru č. 1 bola splatná 01.09.2014, tak je zrejmé, že

- splátka úveru č. 17 bola splatná 01.01.2016, pričom žalovaní 1/ a 2/ ju neuhradili a boli s jej úhradou v omeškaní viac ako 3 mesiace,
- splátky úveru č. 18 a 19 boli splatné 01.02.2016, resp. 01.03.2016, pričom žalovaní 1/ a 2/ ich neuhradili a boli s ich úhradou v omeškaní ku dňu zosplatnenia menej ako 3 mesiace.

13.2 Keďže žalobca uplatnil sankciu straty výhody splátok ku dňu 07.04.2016, tak z uvedených skutočností vyplýva, že podmienky pre takýto postup (aj s prihliadnutím na bod 13.1 písm. a) Zmluvných dojednaní Zmluvy o revolvingovom úvere) mohol žalobca realizovať len v súvislosti s omeškaním splátky č. 17. Pri splátkach č. 18 a 19 by žalobca ku dňu 07.04.2016 nemal splnenú podmienku omeškania s ich úhradou viac ako 3 mesiace.

13.3 Podľa bodu 13.1 písm. a) Zmluvných dojednaní - v prípade omeškania dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru podľa Zmluvy o revolvingovom úvere o viac ako 3 mesiace po termíne splatnosti sa všetky záväzky dlžníka, ktoré sa podľa tejto Zmluvy mali stať splatnými v budúcnosti, stávajú okamžite splatnými, pokiaľ sa zmluvné strany nedohodnú inak.

14.1 Keďže premlčacia doba začína plynúť od zročnosti tej splátky, pre ktorú nastala strata výhody splátok (z dôvodu omeškania dlžníka s úhradou tejto splátky), je zrejmé, že v prejednávanej veci začala plynúť všeobecná 3-ročná premlčacia doba od 01.01.2016 s tým, že uplynula dňa 01.01.2019.

14.2 Nakoľko bola žaloba na súd podaná až dňa 01.02.2019, teda evidentne po uplynutí premlčacej doby, dospel súd k záveru, že žalobu je potrebné v zmysle § 54a OZ zamietnuť v plnom rozsahu. Vzhľadom na uvedené skutočnosti už súd ďalej nepodrobil úverovú zmluvu preskúmaniu z hľadiska splnenia zákonných podmienok podľa OZ a ZSÚ.

15. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu v jeho písomnom vyjadrení zo dňa

10.06.2019, pričom uvádza nasledovné:

15.1 Nemožno akceptovať názor, že splatnosť úveru by mala nastať až dňom vyhlásenia zosplatnenia úveru veriteľom, nakoľko v takomto prípade by sa nerešpektovalo zákonné ustanovenie § 103 OZ, ktorého účelom je brániť vyčkávaniu veriteľa s využitím práva podľa § 565 OZ, a teda svojvoľnému predlžovaniu premlčacej doby.

15.2 Premlčanie celého zostatku dlhu preto nie je, a ani nemôže byť, viazané na okamih využitia práva zo strany veriteľa podľa § 565 OZ, ale musí byť viazané na okamih splatnosti tej splátky, ktorá je dôvodom na využitie predmetného práva veriteľa.

15.3 Obdobný právny názor bol vyslovený aj v iných rozhodnutiach súdov, napr. v rozsudkoch Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/414/2017, 16Co/95/2018, 17Co/128/2018 a 17Co/175/2018.

16. O nepriznaní nároku na náhradu trov konania žalovaným 1/ a 2/ súd rozhodol z toho dôvodu, že žalovaní si v konaní žiadne trovy neuplatnili a ani zo spisu žiadne trovy v ich prospech nevyplývajú. Je však potrebné uviesť, že žalovaným, ktorí boli v konaní úspešní v plnom rozsahu, by inak nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku patril.

17. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Rimavskej Sobotke.

V odvolaní sa musí podľa § 127 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania a podpis.

V odvolaní je potrebné, podľa § 363 Civilného sporového poriadku, popri vyššie uvedených všeobecných náležitostiach uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Podľa § 125 ods. 3 Civilného sporového poriadku treba odvolanie predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý ďalší subjekt v konaní dostal jeden rovnopis s prílohami, ak je to potrebné. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Rozsah, v akom sa rozsudok napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.